

32003R2152

2003 12 11

EUROPOS SAJUNGOS OFICIALUSIS LEIDINYS

L 324/1

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (EB) Nr. 2152/2003**2003 m. lapkričio 17 d.****dėl miškų ir aplinkos sąveikos monitoringo Bendrijoje (Forest Focus)**

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 175 straipsnį,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą ⁽¹⁾,atsižvelgdama į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽²⁾,atsižvelgdama į Regionų komiteto nuomonę ⁽³⁾,laikydamosi Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos ⁽⁴⁾,

kadangi:

- (1) Miškai vaidina svarbų daugiavfunkcinį vaidmenį visuomenėje. Be reikšmingo vaidmens kaimo plėtrai, miškai turi didelės gamtos išsaugojimo vertės, vaidina svarbų vaidmenį, saugant aplinką, sudaro anglies apykaitos ciklo pagrindinę dalį ir yra lemiamas kontroliuojantysis hidrologinio ciklo veiksnys.
- (2) Miškų būklei didelę įtaką gali daryti gamtiniai veiksniai, tokie kaip oro sąlygos, parazitų ir ligų daromas poveikis arba žmogaus įtaka, tokia kaip klimato pokytis, gaisrai ir oro tarša. Šie pavojai gali padaryti didelę žalą miškams ir netgi juos sunaikinti. Dauguma gamtinių ir antropogeninių veiksnių, darančių įtaką miškams, pasižymi tarpvalstybinio poveikiu.
- (3) Komisijos komunikate Europos Parlamentui ir Tarybai dėl miškų strategijos Europos Sąjungoje pažymimas poreikis saugoti natūralią aplinką ir miškų paveldą, tvarkyti miškus pagal tvarumo principą ir teikti paramą tarp-

tautiniam ir visos Europos bendradarbiavimui miškų apsaugos srityje, darant nuorodą į miškų monitoringą ir miškų kaip anglies nusodinimo šaltinių propagavimą. Taryba savo 1998 m. gruodžio 15 d. rezoliucijoje dėl miškų strategijos Europos Sąjungoje ⁽⁵⁾ paragino, kad Komisija įvertintų ir nuolat tobulintų miškų sveikatos Europoje monitoringo sistemą ir atsižvelgtų į galimus poveikius, daromus miškų ekosistemoms. Ji taip pat paragino, kad Komisija ypač atsižvelgtų į informacijos apie miškų gaisrus Bendrijoje sistemos, sudarančios galimybę geriau įvertinti priešgaisrinės apsaugos priemonių efektyvumą, plėtrą.

- (4) 2002 m. liepos 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 1600/2002/EB nustatantis šeštąją Bendrijos aplinkosaugos veiksmų programą ⁽⁶⁾ nustato aplinkosaugos politikos, grindžiamos žiniomis paremtu sprendimu, parengimo, įgyvendinimo ir įvertinimo pagrindo poreikį, ypač miškų daugiavfunkcinio vaidmens monitoringo, atsižvelgiant į Ministrų konferencijos dėl miškų Europoje išsaugojimo, Jungtinių Tautų Miškų forumo ir Biologinės įvairovės konvenciją ir kitų forumų priimtus pasiūlymus.
- (5) Bendrija ir valstybės narės yra išpareigojusios vykdyti miškų išsaugojimo ir apsaugos veiklą, dėl kurios susitarta tarptautiniu mastu, ypač pateikiant pasiūlymus dėl tarpvyriausybines darbo grupės ir Miškų forumo veiksmų, išplečiant veiksmų programą dėl miškų biologinės įvairovės, kaip numatyta Biologinės įvairovės konvencijoje ir Jungtinių Tautų pagrindų konvencijoje dėl klimato pokyčio ir Kioto protokole.

⁽¹⁾ OL C 20 E, 2003 1 28, p. 67.⁽²⁾ OL C 85, 2003 4 8, p. 83.⁽³⁾ OL C 128, 2003 5 29, p. 41.⁽⁴⁾ 2003 m. vasario 13 d. Europos Parlamento nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje), 2003 m. birželio 13 d. Tarybos bendroji pozicija (OL C 233 E, 2003 9 30, p. 1), 2003 m. spalio 21 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2003 m. lapkričio 6 d. Tarybos sprendimas.⁽⁵⁾ OL C 56, 1999 2 26, p. 1.⁽⁶⁾ OL L 242, 2002 9 10, p. 1.

- (6) Bendrija jau nurodė dvi priežastis, darančias neigiamą poveikį miško ekosistemos būklei, 1986 m. lapkričio 17 d. Tarybos reglamentu (EEB) Nr. 3528/86 dėl miškų apsaugos nuo oro taršos Bendrijoje ⁽¹⁾ ir 1992 m. liepos 23 d. Tarybos reglamentu (EEB) Nr. 2158/92 dėl miškų priešgaisrinės apsaugos Bendrijoje ⁽²⁾.
- (7) Abiejų reglamentų galiojimo laikas baigėsi 2002 m. gruodžio 31 d. ir Bendrija, apskritai, suinteresuota tęsti ir toliau plėtoti tuose reglamentuose nustatytą monitoringo veiklą, ją įtraukdama į naują programą „Forest Focus“.
- (8) Programa turėtų būti suderinta su esamomis nacionalinėmis, Europos ir tarptautinėmis sistemomis, tinkamai atsižvelgiant į Bendrijos kompetenciją miškų srityje pagal jos miškų strategiją ir nepažeidžiant subsidiarumo principo.
- (9) Priemonės, taikomos pagal programą dėl miškų gaisrų monitoringo, turėtų papildyti tas priemones, kurių imamasi, ypač pagal 1999 m. gruodžio 9 d. Tarybos sprendimą 1999/847/EB sukuriantį Bendrijos veiklos programą civilinės saugos srityje ⁽³⁾, 1999 m. gegužės 17 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1257/1999 dėl Europos žemės ūkio orientavimo ir garantijų fondo (EŽŪOGF) paramos kaimo plėtrai ir iš dalies pakeičiantį bei panaikinantį tam tikrus reglamentus ⁽⁴⁾ ir 1989 m. gegužės 29 d. Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 1615/89 dėl Europos miškų informacinės ir ryšių sistemos (EFIS) sukūrimo ⁽⁵⁾.
- (10) Programa turėtų skatinti keitimąsi informacija apie miškų būklę ir jiems daromus žalingus poveikius Bendrijoje ir sudaryti galimybę įvertinti nuolatinės miškų išsaugojimo ir apsaugos propagavimo priemones dėl tvarios plėtos teikiamos naudos, ypatingą dėmesį skiriant veiksams, kurių imamasi sumažinti veiksnių daromą neigiamą įtaką miškams.
- (11) Priešgaisrinė miškų apsauga yra ypatingos svarbos ir skubos klausimas, tam, kad, *inter alia*, kovoti prieš dykumėjimą ir išvengti jo daromų neigiamų poveikių klimato pokyčiui. Būtina išvengti valstybių narių veiksmų, vykdomų pagal nebegaliojantį Reglamentą (EEB) Nr. 2158/92, bet kokio nutraukimo. Todėl šis reglamentas turėtų būti taikomas apsaugos priemonėms, kurioms nėra taikomas Reglamentas (EB) Nr. 1257/99 ir kurios nėra numatytos nacionalinėse arba regioninėse kaimo plėtos programose.
- (12) Tam, kad skatinti išsamų suvokimą apie miškų ir aplinkos ryšį, į programą reikėtų taip pat įtraukti kitų svarbių veiksnių, tokių kaip biologinės įvairovės, anglies izoliavimo, klimato pokyčio, dirvožemių ir miškų apsauginės funkcijos monitoringą. Todėl programoje reikėtų numatyti veiksmus, kurių imamasi tam, kad būtų numatytas platesnis tikslų spektras ir užtikrintas lankstesnis įgyvendinimas, kai remiamasi pasiekimais, padarytais pagal Reglamentą (EEB) Nr. 3528/86 ir Reglamentą (EEB) Nr. 2158/92. Programoje turėtų būti numatytas tinkamas miškų ir aplinkos sąveikos monitoringas, reikalaujantis mažiau lėšų.
- (13) Valstybės narės įgyvendina programą per nacionalines programas, kurias patvirtina Komisija nustatytina tvarka.
- (14) Komisija, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, turėtų užtikrinti programos koordinavimą, priežiūrą ir plėtrą ir apie ją pateikti ataskaitą, ypač Miškų nuolatiniam komitetui, įsteigtam Tarybos sprendimu 89/367/EEB ⁽⁶⁾.
- (15) Miškų ir aplinkos sąveikos monitoringas gali pateikti patikimos ir lygintinos informacijos, kaip apsaugoti miškus Bendrijoje, jei duomenys surenkami, taikant suderintus metodus. Tokia lygintina informacija padėtų Bendrijoje sukurti duomenų apie erdves, gaunamų iš įvairių bendrųjų aplinkos informacijos sistemų, bazę. Todėl reikia parengti atitinkamus vadovus, nustatančius miškų būklės monitoringo metodus, duomenų pateikimo formą ir duomenų apdorojimo taisykles.
- (16) Komisija turėtų panaudoti pagal šią programą surinktus duomenis apie anglies izoliavimą, klimato pokytį ir daromą poveikį biologinei įvairovei tam, kad prisiimtų dalį išsipareigojimų pagal atitinkamas tarptautines konvencijas ir protokolus, laikydamosi jų nuostatų. Jei kyla problemos dėl laikymosi, Komisija turėtų imtis bet kokių galimų veiksnių tam, kad, kad priimtų teigiamą sprendimą.
- (17) Komisija ir valstybės narės turėtų bendradarbiauti su kitomis tarptautinėmis institucijomis miškų monitoringo srityje pasaulio ir Europos mastu ir, ypač su Tarptautinio bendradarbiavimo programa dėl oro taršos daromų poveikių miškams įvertinimo ir monitoringo (toliau ICP Forests) tam, kad skatintų miškų išsaugojimą ir apsaugą, siekiant tvarios plėtos teikiamos naudos.

⁽¹⁾ OL L 326, 1986 11 21, p. 2. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 804/2002 (OL L 132, 2002 5 17, p. 1).

⁽²⁾ OL L 217, 1992 7 31, p. 3. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 805/2002 (OL L 132, 2002 5 17, p. 3).

⁽³⁾ OL L 327, 1999 12 21, p. 53.

⁽⁴⁾ OL L 160, 1999 6 26, p. 80.

⁽⁵⁾ OL L 165, 1989 6 15, p. 12. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 1100/98 (OL L 157, 1998 5 30, p. 10).

⁽⁶⁾ OL L 165, 1989 6 15, p. 14.

- (18) Šis reglamentas nustato biudžeto institucijos metinio biudžeto tvarka teikiamo finansavimo struktūrą, sudarančią pagrindinę nuorodą, kaip apibrėžta 1999 m. gegužės 6 d. Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos tarpinstituciniame susitarime dėl biudžeto vykdymo tvarkos ir biudžeto sudarymo procedūros tobulinimo ⁽¹⁾, per visą programos vykdymo laikotarpį.
- (19) Reikia nustatyti atitinkamą Bendrijos paramos dydį, vykdant veiklą, finansuojamą pagal programą.
- (20) Tam, kad užtikrinti monitoringo pastovumą, išimtiniais atvejais būtina leisti, kad valstybės narės išlaidos turėtų teisę gauti bendrą finansavimą, jeigu jos susijusios su veikla, pradėta po 2003 m. sausio 1 d. ir prieš šio reglamento įsigaliojimą, nustatant, kad ši veikla nebuvo baigta, Komisijai patvirtinus atitinkamą nacionalinę programą.
- (21) Valstybės narės turėtų paskirti institucijas ir agentūras, atsakingas už duomenų apdorojimą ir siuntimą ir už Bendrijos paramos administravimą.
- (22) Valstybės narės taip pat turėtų parengti ataskaitas apie įvairių monitoringo veiklą, kurios turėtų būti pateikiamos Komisijai.
- (23) Duomenys turėtų būti platinami, atsižvelgiant į Jungtinių Tautų/Jungtinių Tautų Ekonomikos komisijos Europoje konvenciją dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priimant sprendimus ir teisės kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais (Orhuso konvencija) ir į Bendrijos nuostatas dėl teisės susipažinti su aplinkos apsaugos informacija.
- (24) Bendrojo taikymo priemonės, būtinos įgyvendinti šį reglamentą, turėtų būti priimtose pagal 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimą 1999/468/EB nustatanti Komisijos naudojimosi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais tvarką ⁽²⁾.
- (25) Miškų nuolatinis komitetas turėtų padėti Komisijai naudojant reguliavimo procedūrą pagal kriterijus, nurodytus to sprendimo 2 straipsnio b punkte.
- (26) Svarbu nuolat peržiūrėti programą ir įvertinti jos efektyvumą tam, kad identifikuoti konkrečiai skiriamus poreikius. Komisija turėtų pateikti ataskaitą Europos Parlamentui ir Komisijai dėl programos įgyvendinimo, ypač dėl jos pratęsimo, išskyrus šiame reglamente nustatytą įgyvendinimo laikotarpį.
- (27) Kadangi valstybės narės negali deramai pasiekti pasiūlytos veiklos tikslų, susijusių su miškų monitoringu, jų būkle ir sąveika su aplinka ir todėl Bendrija juos pasiektų geriau, Bendrija gali priimti priemones pagal subsidiarumo principą, kaip išdėstyta Sutarties 5 straipsnyje. Pagal proporcingumo principą, kaip išdėstyta tame straipsnyje, šiame reglamente nenumatoma daugiau nei būtina pasiekti šiuos tikslus.
- (28) Europos susitarimai, pasirašyti tarp Europos Bendrijų ir jų valstybių narių ir Vidurio ir Centrinės Europos valstybių nustato šių valstybių dalyvavimą Bendrijos programose, ypač aplinkos apsaugos srityje. Programoje galėtų dalyvauti kitos Europos valstybės.
- (29) Atsižvelgiant į Reglamento (EEB) Nr. 3528/86 ir Reglamento (EEB) Nr. 2158/92 galiojimo pabaigą ir stengiantis išvengti bet kokio dalinio sutapimo ar nutraukimo, būtina taikyti šį reglamentą nuo 2003 m. sausio 1 d.

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 SKIRSNIS

Tikslai, turinys ir sąvokų apibrėžimai

1 straipsnis

1. Bendrijoje parengta visuotinio, suderinto, išsamaus, ilgalaikio miškų būklės monitoringo programa (toliau programa), kurioje numatyta:

a) tęsti ir toliau plėtoti:

- oro taršos ir oro taršos poveikių ir kitų agentų ir veiksmų, darančių įtaką miškams, tokių kaip biotinių ir abiotinių veiksmų ir antropogeninės kilmės veiksmų, monitoringą,
- miškų gaisrų ir jų priežasčių ir poveikių monitoringą,
- priešgaisrinę miškų apsaugą;

b) vertinti keliamus reikalavimus ir plėtoti dirvožemių, anglies izoliavimo, klimato pokyčio poveikių ir biologinės įvairovės, o taip pat ir miškų apsauginių funkcijų monitoringą;

c) nuolat įvertinti monitoringo veiklos efektyvumą, vertinant miškų būklę ir toliau plėtojant monitoringo veiklą.

⁽¹⁾ OL C 172, 1999 6 18, p. 1.

⁽²⁾ OL L 184, 1999 7 17, p. 23.

Programa pateikia patikimus ir palyginamus duomenis ir informaciją apie miškų būklę ir miškams daromą neigiamą įtaką Bendrijoje. Ji taip pat padeda įvertinti šiuo metu taikomas priemones, skatinant miškų išsaugojimą ir apsaugą, tam, kad gauti tvarios plėtros teikiamos naudos, pagrindinį dėmesį skiriant veiksams, kurių imamasi sumažinti poveikius, darančius neigiamą įtaką miškams. Programoje bus atsižvelgta į ir tam tikrais atvejais bus daroma atitinkama nuoroda į esamus ir planuojamus nacionalinius, Europos ir globalinius monitoringo mechanizmus ir bus laikomasi atitinkamų tarptautinių susitarimų.

2. Darydamos nuorodą į miškus šiame reglamente, valstybės narės gali įskaityti ir kitą miškingą plotą. Kai daroma nuoroda į miškus dėl miškų gaisrų šiame reglamente, valstybės narės gali įskaityti ir kitą plotą.

3. Prancūzijos užjūrio departamentuose ši programa netaikoma.

2 straipsnis

1. Programa numato veiksmus, kurių imamasi:

- a) skatinti suderintą duomenų rinkimą, apdorojimą ir vertinimą;
- b) patobulinti duomenų įvertinimą ir skatinti integruotą duomenų įvertinimą Bendrijoje;
- c) pagerinti duomenų ir informacijos, renkamos pagal programą, kokybę;
- d) toliau plėtoti monitoringo veiklą, kaip numatyta programoje;
- e) plėsti supratimą apie miškus, ypač apie natūralių ir antropogeninių veiksnių daromą poveikį;
- f) tirti miškų gaisrų dinamiką, jų priežastis ir daromą poveikį miškams;
- g) nustatyti rodiklius, o taip pat parengti rizikos vertinimo metodikas daugelio veiksnių, darančių įtaką miškams laiko ir erdvės atžvilgiu.

2. Veiksmai, išdėstyti 1 pastraipoje, papildo Bendrijos tyrimų programas.

3 straipsnis

Šiame reglamente taikomi šie sąvokų apibrėžimai:

- a) miškas žemė, kurioje augančių medžių lajos danga (arba lygiavertis miško išteklių kiekis) užima daugiau nei 10 % didesnio nei 0,5 ha ploto sklypo. Medžių aukštis brandos amžiuje turėtų siekti ne mažiau kaip 5 m *in situ*. Žemėje gali augti arba uždarosios miškų formacijos, kuriose medžių arдай ir miško paklotė užima didesnę ploto dalį arba atviro-

sios formacijos, turinčios nuolatinės vegetacijos augalijos, kurios 10 % sudaro lajos danga. Jauni, savaime augantys medynai ir visos plantacijos įkurtos miškininkystės tikslu tam, kad lajos tankis sudarytų 10 % arba kad medžių aukštis siektų 5 m, sudaro mišką, kadangi šie plotai įprastiniu atveju nėra laikomi miško ištekliais, atsiradusiais dėl žmogaus įsikišimo arba natūralių priežasčių, tačiau tikimasi, kad jie virs mišku. Sąvokos apibrėžimas „miškas“ taikomas: medelynams ir daigynams, sudarantiems miško dalį, miško keliams, kvartalams, priešgaisrinėms juostoms ir kitiems mažiems atviriems miško plotams; nacionalinių parkų miškams, gamtiniams rezervatams ir kitiems saugomiems plotams, tokiems kaip plotams, turintiems ypatingą aplinkos, mokslinę, istorinę, kultūrinę ar dvasinę vertę; vėjalaužoms ir vėjavartoms, užimančios didesnę nei 0,5 ha plotą, kurio plotis siekia daugiau nei 20 m. Kaučiukmedžio ir kamštinio ąžuolo plantacijoms šios sąvokos apibrėžimas irgi taikomas. Tačiau sąvokos apibrėžimas „miškas“ nėra taikomas žemei, kuri daugiausia naudojama žemės ūkio reikmėms;

- b) kita miško žemė žemė, kurioje augančių medžių lajos danga (arba lygiavertis miško išteklių kiekis) sudaro 5-10 % medžių, kurių aukštis brandos metu siekia 5 m *in situ* arba lajos danga (arba lygiavertis miško išteklių kiekis) sudaro daugiau nei 10 % medžių, kurių aukštis brandos metu nesiekia 5 m *in situ* (pvz., žemaūgiai arba krūminiai medžiai) ir krūmynai arba krūmai. Sąvokos apibrėžimas „kita miško žemė“ nėra taikoma žemei, kurioje medžių, krūmynų arba krūmų danga užima mažesnę nei 0,5 ha plotą, kurio plotis siekia 20 m ir kuri yra priskiriama kategorijai „kita žemė“; žemei, kuri daugiausia naudojama žemės ūkio reikmėms;
- c) kitas žemė žemė, kuri nėra priskiriama miško arba kitos miško žemės kategorijai, kaip apibrėžta šiame reglamente, tačiau kuri vis dėl to įskaitoma į miško gaisrų statistiką vykdomą pagal nacionalinę teisę. Tokiai žemei galima priskirti viržynus, dykvietes arba žemės ūkio reikmėms naudojamą žemę, esančią šalia arba apsuptą miško žemės;
- d) miško gaisras gaisras, kuris kyla ir plinta miške ir kitoje miško žemėje arba kuris kyla kitoje žemėje ir plinta miške arba kitoje miško žemėje. Sąvokos apibrėžimas, miško gaisras, netaikomas nurodytam arba kontroliuojamam deginimui, kuriuo paprastai siekiama sumažinti arba pašalinti ant žemės susikaupusio kuro kiekį“

- e) geo-nuoroda nuoroda, daroma į tam tikrą geografinį plotą, kuriame renkami duomenys arba kita informacija. Nurodytasis plotas gali būti didesnis nei plotas ar vieta, kurioje renkami duomenys ir (arba) informacija, pvz., tam, kad užtikrinti surinktų duomenų/informacijos šaltinio anonimiškumą.

2 SKIRSNIS

6 straipsnis

Monitoringas ir programos tobulinimo ir plėtros priemonės

4 straipsnis

1. Programoje, sukurtoje, remiantis Reglamento (EEB) Nr. 3528/86 pasiekimais:

- a) tęsiamas ir toliau plėtojamas stebėjimo taškų tinklas, tam, kad atlikti periodinius inventorizavimus tam, kad surinkti tipinę informaciją apie miškų būklę;
- b) tęsiamas ir toliau plėtojamas stebėjimo plotų, kuriuose atliekamas intensyvus ir pastovus miškų monitoringas, tinklas.

2. Išsamios taisyklės dėl 1 pastraipos įgyvendinimo nustatomos 17 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka.

5 straipsnis

1. Vykdamas programą, sukurtą, remiantis Reglamento (EEB) Nr. 2158/92 pasiekimais, bus tęsiama ir toliau plėtojama informacinė sistema tam, kad surinkti lyginamąją informaciją apie miškų gaisrus Bendrijoje.

2. Programa leidžia valstybėms narėms vykdyti tyrimus miško gaisrų priežastims ir dinamikai, taip pat jų poveikiui miškams nustatyti. Šie tyrimai papildo veiklą ir priemones dėl miško gaisrų, kurių imamasi pagal Sprendimą 1999/847/EB, Reglamentą (EB) Nr. 1257/1999 ir Reglamentą (EEB) Nr. 1615/89.

Be to ir iki 2005 m. gruodžio 31 d. sąmoningumą skatinančios kampanijos ir priešgaisrinės apsaugos operacijose dalyvaujančių asmenų specialus mokymas finansuojami atskirai pagal 13 straipsnio 1 dalį, nebent tokios priemonės yra numatytos kaimo plėtros programose.

3. Miško priešgaisrinės apsaugos priemonės, atitinkančios reikalavimus pagal Reglamentą (EEB) Nr. 2158/92, finansuojamos pagal 12 straipsnio 2 dalies b punktą ir 13 straipsnio 1 dalį, nustatant, kad joms neteikiama parama pagal Reglamentą (EB) Nr. 1257/1999 ir kad jos nėra numatytos nacionalinėse/regioninėse kaimo plėtros programose.

4. Valstybės narės gali, joms prašant, dalyvauti taikant priemones ir vykdamas veiklą, nurodytą 1 ir 2 dalyse.

5. Išsamios taisyklės dėl 1 ir 2 dalies įgyvendinimo nustatomos 17 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka.

1. Tam, kad pasiekti tikslus, išdėstytus 1 straipsnio 1 dalies b punkte, programa plėtojama, vykdamas tyrimus, eksperimentus, pristatymo projektus, bandymus ir naują monitoringo veiklą. Komisija, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, plėtoja programą, ypač:

- a) plėsdama supratimą apie miškų ir kitos miškingos vietovės būklę, o taip pat apie jų būklės ir natūralių ir antropogeninių reikšmingų veiksnių sąryšį;
- b) įvertindama klimato pokyčių daromą poveikį miškams ir kitai miško žemei, įskaitant poveikius, daromus jų biologinei įvairovei ir jų ir anglies izoliavimo dirvoje sąryšį;
- c) atsižvelgia į susijusius egzistuojančius rodiklius, identifikuoja pagrindinius struktūrinius ir funkcinius ekosistemos elementus, kurie naudojami kaip rodikliai, įvertinant biologines įvairovės miškuose būklę ir tendencijas ir miškų apsaugines funkcijas.

2. Lygiagrečiai priemonėms, išdėstytoms 1 pastraipoje, valstybės narės gali, Komisijai prašant arba savo pačių iniciatyva, atlikti tyrimus, eksperimentus, pristatymo projektus arba monitoringo tiriamąją veiklą.

3. Priemonės, išdėstytos 1 ir 2 pastraipose, padeda identifikuoti galimybes pradėti vykdyti naują monitoringo veiklą pagal programą, kuri iš esmės padėtų kaupti informaciją ir patenkinti monitoringo poreikį srityse, išvardintose pagal 1 straipsnio 1 dalies b punktą. Šios veiklos įgyvendinimas laikoma įvertinimo, nurodyto 18 straipsnyje, dalimi. Plėtodama programą, Komisija atsižvelgia į mokslinius, o taip pat ir į finansinius poreikius ir apribojimus.

4. Išsamios taisyklės dėl 1, 2 ir 3 dalių įgyvendinimo, įskaitant ir sprendimus dėl naujos monitoringo veiklos įgyvendinimo, nustatomos 17 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka.

7 straipsnis

1. Tam, kad pasiekti tikslus, išdėstyti 1 straipsnio 1 dalies c punkte ir vykdyti veiklą, išdėstytą 6 straipsnyje, Komisija, glaudžiai bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, atlieka tyrimus, eksperimentus ir pristatymo projektus tam, kad:

- a) skatintų suderintą duomenų surinkimą, apdorojimą ir vertinimą Bendrijoje;
- b) pagerintų duomenų įvertinimą Bendrijoje;
- c) pagerintų duomenų ir informacijos, renkamos pagal programą, kokybę.

2. Tam, kad pasiektų tikslus, išdėstyti 1 straipsnio 1 dalies c punkte ir vykdyti veiklą, išdėstytą 6 straipsnyje, valstybės narės gali į savo nacionalines programas įtraukti tyrimus, eksperimentus ir pristatymo projektus srityse, nurodytose pagal 1 dalį.

3. Išsamios taisyklės dėl 1 pastraipos įgyvendinimo nustatomos 17 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka.

3 SKIRSNIS**Nacionalinės programos, koordinavimas ir bendradarbiavimas***8 straipsnis*

1. Veiksmai, numatyti 4 straipsnyje, 5 straipsnyje, 6 straipsnio 2 ir 3 dalyje ir 7 straipsnio 2 dalyje, vykdomi pagal nacionalines programas, kurias parengia valstybės narės dvejų metų laikotarpiams.

2. Nacionalinės programos pateikiamos Komisijai per 60 dienų nuo šio reglamento įsigaliojimo ir po to iki pirmesnių metų lapkričio 1 d. prieš prasidedant kiekvienam trejų metų laikotarpiui.

3. Valstybės narės pritaiko savo nacionalines programas, Komisijai jas patvirtinant, ypač tam, kad išplėsti monitoringo veiklą, parengtą pagal 6 straipsnį.

4. Nacionalinės programos pateikiamos Komisijai kartu pateikiant ir *ex ante* įvertinimą. Valstybės narės taip pat atlieka vidutinės trukmės įvertinimus per laikotarpio, nurodytą 12 straipsnyje, trečiųjų metų pabaigoje ir *ex post* įvertinimus to laikotarpio pabaigoje.

5. Komisija, remdamasi pateiktomis nacionalinėmis programomis arba šių nacionalinių programų bet kuriu patvirtintu pritaikymu, priima sprendimą dėl finansavimo, padengiant išlaidas, atitinkančias reikalavimus.

6. Išsamios taisyklės dėl 1 5 dalių įgyvendinimo nustatomos 17 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka, atsižvelgiant į nacionalinius, Europos ir tarptautinius monitoringo mechanizmus tam, kad išvengti bet kokios papildomos administravimo prievolės.

9 straipsnis

1. Komisija, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, koordinuoja, stebi ir plėtoja programą ir pateikia ataskaitą apie ją, visų pirma, Miškų nuolatiniam komitetui.

2. Komisija, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, vertina duomenis Bendrijoje ir užtikrina, kad surinktų duomenų ir informacijos įvertinimas Bendrijoje atliekamas pagal 15 straipsnį.

3. Komisija įsteigia mokslinę patariamąją grupę, kuri padeda Miškų nuolatiniam komitetui pasiruošti jo darbui, ypač plėtoti programą, kaip nurodyta 6 straipsnyje.

4. Tam, kad pasiektų tikslų, nustatytų 1 ir 2 dalyse, Komisija įsteigia mokslinį koordinavimo organą Jungtiniame tyrimų centre ir gali konsultuoti ir sudaryti sutartis su mokslinio tyrimo institutais ir ekspertais, visapusiškai atsižvelgdama į skirtingas miško ekosistemas Bendrijoje.

5. Tam, kad pasiektų ataskaitos tikslus, nustatytus 1 pastraipyje, Europos aplinkos agentūra padeda Komisijai.

6. Išsamios taisyklės dėl 3 dalies įgyvendinimo nustatomos 17 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka.

10 straipsnis

1. Tam, kad suderinti veiklą, nurodytą 4 straipsnyje, 5 straipsnyje ir 6 straipsnio 3 dalyje ir užtikrinti duomenų palyginamumą, vadovuose nurodomi privalomieji ir pasirenkamieji parametrai ir nustatomi monitoringo metodai, o taip pat ir duomenų pateikimo formos, naudojamos duomenų perdavimui. Vadovai turi būti parengiami pagal egzistuojančias formas, kai tai galima padaryti ir tam tikrais atvejais.

2. Išsamios taisyklės dėl 1 dalies įgyvendinimo nustatomos 17 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka.

11 straipsnis

1. Atsižvelgiant į tikslus, išdėstytus 1 straipsnyje, Komisija ir valstybės narės bendradarbiauja ir skatina sąveiką su kitomis tarptautinėmis ir Europos institucijomis tam, kad skatintų miškų išsaugojimą ir apsaugą, siekiant tvarios plėtros teikiamos naudos.

2. Pagal 4 straipsnį Komisija bendradarbiauja su Tarptautinio bendradarbiavimo programa dėl oro taršos daromų poveikių miškams įvertinimo ir monitoringo (ICP Forests) tam, kad įvykdytų įsipareigojimus, išdėstytus Konvencijoje dėl ilgalaikės tarpvalstybinės oro taršos.

3. Siekdama bendradarbiavimo, nurodyto 1 ir 2 dalyse, Bendrija gali teikti paramą, vykdant šią veiklą:

- a) kuriant atitinkamus ryšius su moksliniu koordinavimo organu;
- b) atliekant tyrimus ir duomenų įvertinimus.

4 SKIRSNIS**Vykdomo trukmė ir finansiniai aspektai***12 straipsnis*

1. Ši programa vykdoma ketverius metus, nuo 2003 m. sausio 1 d. iki 2006 m. gruodžio 31 d.

2. Pagal šią programą Bendrija teikia didžiausią finansinę paramą nacionalinėms programoms reikalavimus atitinkančioms išlaidoms padengti:

- a) veiklos, vykdomos pagal 4 straipsnį, atveju: 50 %;
- b) veiklos, vykdomos pagal 5 straipsnį, atveju: 50 %;
- c) veiklos, vykdomos pagal 6 straipsnio 2 dalį, atveju: 75 %;

- d) veiklos, vykdomos pagal 6 straipsnio 3 dalį, atveju: 50 %;
- e) veiklos, vykdomos pagal 7 straipsnio 2 dalį, atveju: 50 %.
3. Komisija apmoka Bendrijos paramą valstybių narių reikalavimus atitinkančioms išlaidoms padengti.
4. Valstybių narių patiriamos išlaidos, vykdančios nacionalines programas, patvirtintas Komisijos, išimtiniais atvejais atitinka bendrojo finansavimo reikalavimus, jei ta veikla buvo pradėta vykdyti po 2003 m. sausio 1 d. ir prieš šio reglamento įsigaliojimo dieną, nustatant, kad ši veikla nėra baigta, Komisijai priimant sprendimą dėl nacionalinių programų.
5. Komisija finansuoja veiklą, vykdomą pagal 6 straipsnio 1 dalį, 7 straipsnio 1 dalį ir 9 straipsnio 1, 2 ir 4 dalį, laikantis taikomų viešųjų pirkimų taisyklių.
6. Bendrija gali teikti paramą Europos aplinkos agentūrai, kad uždaviniai, išdėstyti 9 straipsnio 5 dalyje ir 18 straipsnyje, būtų įvykdyti.
7. Komisija gali finansuoti mokslinės patiriamosios grupės, nurodytos 9 straipsnio 3 dalyje, veiklą, kad uždaviniai, išdėstyti išsamiose taisyklėse, būtų įvykdyti.
8. Bendrija gali teikti paramą Tarptautinei bendradarbiavimo programai dėl oro taršos daromų poveikių miškams įvertinimo ir monitoringo (ICP Forests) tam, kad būtų įvykdyti Bendrijos įsipareigojimai, išdėstyti 11 straipsnio 2 dalyje.

13 straipsnis

1. Programos įgyvendinimui per 2003–2006 metų laikotarpį skiriamos lėšos sudaro 61 milijoną eurų, kurių 9 milijonai eurų gali būti panaudojami priešgaisrinės apsaugos priemonėms.
2. Finansiniai ištekliai, nustatyti 1 pastraipoje, padidinami, naujoms valstybėms narėms įstojus į Europos Sąjungą.
3. Metinius asignavimus patvirtina biudžeto institucija metinio biudžeto tvarka ir atsižvelgdama į finansinės perspektyvos ribas.

5 SKIRSNIS

Vykdytas, valstybių narių atskaitomybė, Miškų nuolatinis komitetas

14 straipsnis

1. Valstybės narės paskiria įstaigas, kompetentingas vadovauti veiklai, vykdomai pagal patvirtintas nacionalines programas tų įstaigų finansiniu ir veiklos pagrindu. Tos įstaigos gali būti arba administracijos arba kiti subjektai, kuriuos patvirtina Komisija kaip privačius subjektus, vykdančius valstybės tarnybos veiklą, teikiant atitinkamas finansines garantijas ir pagal išsamiose taisyklėse numatytas sąlygas tam, kad ši dalis būtų įgyvendinta.

2. Nepažeisdamos egzistuojančių kompetentingų institucijų, valstybės narės paskiria institucijas ir agentūras, suteikdamos joms įgaliojimus taikyti priemones, priimtas pagal šį reglamentą.

3. Valstybės narės atsako už skaidrią ir efektyvią Bendrijos teikiamų įnašų kontrolę. Todėl jos priima nuostatas, būtinai:

- a) užtikrinti, kad bendrijos finansuojama veikla yra vykdoma faktiškai ir tinkamai, užtikrinant Bendrijos teikiamų įnašų panaudojimo skaidrumą;
- b) išvengti bet kokio pažeidimo;
- c) susigrąžinti įmokas, prarastas dėl bet kokio pažeidimo ar neatsargumo;
- d) užtikrinti, kad įstaigose, minimose 1 pastraipoje, veikia tinkamos vidaus valdymo ir kontrolės sistemos;
- e) užtikrinti, kad jei įstaigos, minimos 1 pastraipoje, nėra viešieji subjektai, valstybės narės atsako už jas.

4. Valstybės narės pateikia Komisijai visą būtiną informaciją ir imasi bet kokių priemonių, galinčių palengvinti patikrinimus, įskaitant Komisijos ar Europos Audito Rūmų atliekamus patikrinimus vietoje, kuriuos Komisija laiko reikalingais kontroliuoti Bendrijos teikiamą finansavimą. Valstybės narės praneša Komisijai apie bet kokias šiuo tikslu priimtas priemones.

5. Išsamios taisyklės dėl 1–4 dalių įgyvendinimo nustatomos 17 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka.

15 straipsnis

1. Valstybės narės kasmet per paskirtas institucijas ir agentūras siunčia Komisijai duomenis, surinktus pagal programą ir atskaitą apie juos.

Siunčiant duomenis, pateikiama geografinė nuoroda ir jie perduodami Komisijai kompiuterinėmis telekomunikacinėmis priemonėmis ir (arba) taikant elektroninę technologiją. Komisija, glaudžiai bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, nustato formą ir aprašus būtinus atlikti tokį perdavimą.

2. Valstybės narės aktyviai platina pagal tradicines formas ir standartus pateikiamus surinktus duomenis per elektronines geografinių nuorodų duomenų bazes, administruojamas, laikantis Orhuso konvencijos principų ir atitinkamų Bendrijos nuostatų dėl susipažinimo su informacija apie aplinką.

3. Tam, kad paskatinti duomenų įvertinimą ir gauti didžiausią duomenų panaudojimo pridėtinę vertę iš duomenų naudojimo, Komisijos teisė naudotis duomenimis ir platinti juos pagal Orhuso Konvencijos principus ir atitinkamas Bendrijos nuostatas dėl susipažinimo su informacija apie aplinką neturi būti ribojama. Platinant bet kokius, iš valstybių narių surinktus duomenis, valstybėms narėms suteikiamas duomenų šaltinio statusas.

4. Išsamios taisyklės dėl 1 4 pastraipų įgyvendinimo nustatomos 17 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka.

16 straipsnis

1. Kiekviena valstybė, remdamasi veikla, nurodyta 4 straipsnio 1 dalyje, parengia ataskaitą apie nacionalinę situaciją dėl miškų būklės.

Ataskaita perduodama Komisijai ne vėliau kaip 2005 m. gruodžio 31 d.

2. Kiekviena valstybė narė, vykdydama veiklą, išdėstyta 5 straipsnyje, parengia ataskaitą apie nacionalinę situaciją dėl gaisrų daromo poveikio miškams.

Ataskaita perduodama Komisijai ne vėliau kaip gruodžio 31 d. kasmet nuo 2003 metų.

3. Kiekviena valstybė narė parengia ataskaitą apie nacionalinę situaciją dėl būklės monitoringo, nurodyto 6 straipsnio 3 dalyje, kai šis nustatomas.

Gairės dėl ataskaitos įteikimo ir ataskaitos įteikimo laikotarpio nustatomos 17 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka.

17 straipsnis

1. Komisijai padeda Miškų nuolatinis komitetas.

2. Kai nuoroda daroma į šią dalį, Sprendimo 1999/468/EB 5 ir 7 straipsnis taikomas,

atsižvelgiant į 8 straipsnio nuostatas.

3. Komitetas priima savo darbo tvarkos taisykles.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje, 2003 m. lapkričio 17 d.

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas
P. COX

Tarybos vardu
Pirmininkas
G. ALEMANN

6 SKIRSNIS

Komisijos atskaitomybė, patikrinimas, šalys kandidatės

18 straipsnis

Praėjus šešeriems mėnesiams nuo ataskaitų, nurodytų 16 straipsnio 1 dalyje, perdavimo dienos ir atsižvelgdama į visas ataskaitas, perduotas pagal 16 straipsnį, Komisija, padedant Europos aplinkos agentūrai, pateikia ataskaitą apie programos įgyvendinimą Europos Parlamentui ir Tarybai, įvertindama programos efektyvumą tam, kad būtų sukuriamas pagrindas priimti bet kokius sprendimus dėl šios veiklos tęstinumo po 2006 metų. Todėl Komisija raginama pateikti pasiūlymą.

19 straipsnis

Prieš pasibaigiant laikotarpiui, nurodytam 12 straipsnio 1 dalyje, Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą apie programos įgyvendinimą, atsižvelgdama į įvertinimą, nurodytą 18 straipsnyje.

20 straipsnis

Šioje programoje gali dalyvauti:

- Vidurio ir Rytų Europos šalys kandidatės Europos susitarimuose, jų papildomuose protokoluose ir atitinkamų asociacijų tarybų sprendimuose nustatytais sąlygomis;
- Kipras, Malta ir Turkija dvišalių susitarimų, pasirašytų su kiekviena iš šių šalių, pagrindu;
- kitos Europos valstybės, pasirinktinai, savo sąskaita.

21 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dieną.

Jis taikomas nuo 2003 m. sausio 1 d.